

[Jes Lunde]

Den type projekter kendes allerede fra de vilkår, der er etableret for unge i det forlig, SF og regeringen m.fl. indgik i foråret 1990, og i SF er vi klar til at udvide disse veldefinerede vilkår til også at gælde for de ledige på dagpenge og kontanthjælp, der har lyst, og som er blevet mere end 21 år.

SF kan også umiddelbart tilslutte sig De Radikales forslag om, at der skabes øgede muligheder for at deltage i undervisning uden fortabelse af dagpenge og kontanthjælp.

De Radikale peger på ret til udvidet grad af deltagelse i enkeltfagskurser med henblik på hf eller folkeskolens afgangsprøver. SF ser også gerne en udbygning af voksenuddannelsesstøtten, VUS, med en orlovsret, så både ledige og beskæftigede får mulighed for at uddanne sig. For de beskæftigede er det så tanken at etablere en jobrotation, som det allerede kendes, hvor en ledig kan komme ind og udfylde pladsen på virksomheden, mens den beskæftigede er på uddannelse.

Efter SF's opfattelse er det også oplagt at aktivere dagpengene og kontanthjælpen på det ordinære arbejdsmarked. Også her kan vi principielt følge den radikale tankegang.

Vi har f.eks. peget på det vanvittige i, at mange kommuner ikke har råd til en ordentlig indsats til hjemmehjælp og børnepasning, samtidig med at staten bruger milliardvis af kroner på passive dagpenge. Det er oplagt at tænke over metoder til at bryde den onde cirkel, og der er da også foreløbig tre på bordet.

For det første SF's forslag om at give kommunerne de statslige dagpengebesparelser til gengæld for en konkret og forpligtende målopfyldelse: afvikling af ventelister på børnepasning og bedre niveau i hjemmehjælpen. Det var den konstruktion, vi præsenterede i vores ændringsforslag til finansloven, hvor staten altså forpligter kommunerne på, at de inden et eller andet årstal, f.eks. 1995, har afviklet ventelisterne på børnepasning.

Vi ved, at det betyder, at man er nødt til at ansætte så og så mange flere, og det giver staten en dagpengebesparelse, og den kan vi så overføre en bloc til kommunerne.

De kommuner, som allerede nu for egne skattekroner er kommet langt på dette område og er tæt på en målopfyldelse, får den fordel, at de måske endda kan nedsætte deres skat.

Andre kommuner, som er langt bagud i forhold til en sådan målopfyldelse, vil få et problem og vil nok skulle sætte skatten op, men samlet set vil det være meget billigere at løse problemerne på denne måde. Der ligger beregninger, som viser, at man for 175 mio. kr. skulle kunne fylde det gab ud, der er.

For det andet ligger der Thistedmodellen, eller vi kunne lige så godt kalde det Koldingmodellen, for begge kommuner har fremsat konkrete forslag. Det drejer sig om, at kommunerne her definerer et afgrænset projekt, og de anmoder så om at få overført de sparede dagpenge, så de selv kan supplere op til overenskomst-mæssig løn for at få løst forskellige typer opgaver.

Endelig ligger der for det tredje den radikale model, der omfatter både det private og det offentlige arbejdsmarked, og her kan de ledige så frivilligt vælge i en periode at arbejde uden løn i et antal timer, der ganget med overenskomst-mæssig timeløn matcher det, de får udbetalt i dagpenge.

Der er desværre i de sidste to modeller, så kort som de foreløbig er beskrevet, nogle risici for, at man i private og offentlige virksomheder fyrer ordinær arbejdskraft for i stedet at tage støttede personer ind. Det er et tema, som flere ordførere har været inde på allerede, og jeg må også sige, at det selvfølgelig er et problem, vi ganske enkelt må have løst, før vi kan komme videre med sagen. Ingen af os kan være tjent med at lave det, som Arbejdsgiverforeningen så smukt har beskrevet som Ebberød Bank. Det er ikke hensigten med de forslag, der er fremsat, og derfor forventer jeg også, at vi kan blive enige om at undgå den slags misbrugsmuligheder.

Hvis ordningerne skal blive en succes, må vi sikre, at de bliver en kilde til nyskabelse, kreativitet og dynamik, og at de ikke bliver kvalt i misbrug.

SF er klar til en fordomsfri drøftelse af, hvordan vi kan sikre det, og det er vores håb, at vi kan få vedtaget alle tre modeller parallelt, så vi altså satser på alle områder med alle de metoder, jeg her har beskrevet, både den, der lå i SF's ændringsforslag, Thisted/Koldingmodellen og den model, der ligger i De Radikales udspil både på det offentlige og på det private arbejdsmarked, hvis vi vel at mærke kan få knyttet de rigtige betingelser til dem. På